

Kukuřice jako na houpačce

Poslední tři roky byly pro vegetační vývoj kukuřice u nás zcela odlišné. Počasí bylo doslova jako na houpačce, jeden rok suché, takže tato plodina zrála velice brzo, druhý rok vlhčí s opožděným ukončením vegetace. Shodli se na tom účastníci polního dne společnosti KWS Osiva, který se uskutečnil na začátku září ve Štětkní nedaleko Strakonice.

Účastníci polního dne ve Štětkní při prohlídce demonstračních pokusů.

Kromě vyslechnutí odborných přednášek si zájemci prohlédli také demonstrační pokusy hybridů kukuřic, které byly na nedalekém pozemku patřícímu Zemědělskému družstvu Přeštovice, mezi kterými nechyběly ani některé novinky.

Odišné roky

Zejména vlivem vývoje počasí na růst kukuřice a novou metodou zjišťování zralosti porostů silážní kukuřice se zabýval ve svém vystoupení Ing. Miroslav Stropnický, zástupce KWS Osiva pro jižní Čechy. Jak řekl, zatímco v roce 2017 bylo jaro enormně vlhké, v polovině dubna dokonce napadl sníh, osivo bylo do půdy doslova zamažané, další rok už byl enormně suchý, selo se již ze začátku dubna a kukuřice zrála enormně brzo, silážní začátkem srpna a zrnová během září už měly potřebnou sušinu v zrně.

»Loňský rok už byl na vegetaci kukuřice opět příznivější, škody však v našem regionu způsobily zejména drátovci,« pokračoval M. Stropnický.

»Problémy měly jen porosty později seté hlavně po ozimém žitu, které bylo sklizeno pro bioplynové stanice, a to kvůli velkému su-

chu v červnu. Letošní rok byl zase jiný, selo se za sucha, byly dokonce obavy, že osivo nevzejde, jenže přišly květnové deště, které měly pozitivní vliv na růst kukuřice. Také letos byl opět problém s kukuřicí po žitu, nikoli ale kvůli suchu, ale naopak nadbytku vláhy, takže do polí se takřka nedalo vjet,« uvedl M. Stropnický.

Na grafu potom názorně ukázal, jaký byl vývoj efektivních teplot v několika minulých letech. Z něho vyplynulo, že letošní rok patřil až do konce srpna teplotně k nejméně příznivým a byl jen o málo lepší, než nejstudenější rok 2004. Ve srovnání s minulými dvěma roky, zejména s rokem 2018, byla potom vegetace opožděna o zhruba tři týdny.

Nové zjišťování zralosti

Společnost KWS v minulých letech přišla s novou metodou zjišťování zralosti porostů kukuřice, zejména silážních, takzvanou DDM Tool. Využívá k tomu satelitního sledování polí, kde jsou zasety hybridy této osivařské společnosti.

»V České republice jsme s ní začali v roce 2018, kdy se do ní zapojilo sedm podniků napříč republikou a zkoušeli jsme ji zhruba

na 160 hektarech,« zavzpomínal M. Stropnický.

»V loňském roce jsme už spustili pilotní režim této aplikace, kterou využilo 29 podniků na 1005 hektarech. Od letoška už ji děláme v dá se říct v ostrém provozu, využilo ji přes 200 podniků, a to na skoro 12 tisících hektarech,« dodal M. Stropnický.

A jaký je princip této technologie? Zemědělský podnik si vytvoří účet v aplikaci s názvem myKWS a vybere pozemky, které si přeje satelitně sledovat. Vývoj porostu se průběžně analyzuje, na základě toho se vypočte obsah sušiny a stanoví optimální termín sklizně. Informace se soustavně aktualizují na zmíněném účtu a zasílají mailem.

Jediným omezením pro přihlášení se do systému DDM Tool je to, že je třeba mít kalibrační křivku pro vybrané hybridy od společnosti KWS. Těmi jsou Juvento, KWS Nestor, Corfinio KWS, Figaro, Vitalico, Rudolfino KWS a Walterio KWS.

Společnost KWS přitom má generální přístup ke všem údajům a využívá je k upřesnění predikčních modelů, ke sledování anomálií v rámci jednotlivých skupin hybridů, termínů setí a nadmořské výšky jednotlivých pozemků.

Drátovci stále více škodí

Zejména omezení některých přípravků na moření osiva je důvodem, proč v posledních letech rostou škody na porostech s kukuřicí. Jde o rezavé podlouhlé larvy kovaříků, které se v půdě vyskytují až do hloubky 30 centimetrů.

»Škody způsobují hlavně na klíčících rostlinkách překousáváním kořenů a klíčků, nebo vykosáváním jamek do klíčícího zrna a podzemní části stébel,« objasnil v další přednášce Ing. Karel Prokeš, manažer společnosti KWS Osiva pro klíčivé zákazníky.

»Napadení se projevuje ohniskově, mladé rostlinky, pokud vzejdou, brzo vadnou a usychají. Typickým projevem je to, že porost je nevyrovnaný, silně mezerovitý, kde vedle sebe rostou naprosto zdravé rostliny a zakrslé, živořící kukuřice díky pozeru drátovce. Jejich vývoj je poměrně dlouhý, trvá až pět let,« řekl Ing. Prokeš.

V letošním roce s ohledem na chladnější květen a červen kukuřice rostla a vyvíjela se pozvolněji, takže larvy měly ideální podmínky pro svůj rozvoj. Navíc škodily nejen v brzkých vývojových fázích kukuřice, tedy při klíčení a vzcházení, ale také na začátku sloupkování. Bylo přitom úplně jedno, jaká byla předplodina, a také zvolená technologie pěstování.

»Ekonomické dopady škod drátovcem mohou být značné. O nich se dá hovořit už při poškození pěti tisíc rostlin na hektar, což není neobvyklý stav. Nemusíte si toho na první pohled ani všimnout. Značné ztráty už jsou, když larvy poškodí deset tisíc rostlin. V tomto případě podle našich propočtů to je na silážní kukuřice kolem 2500 korun na hektar,« dodal K. Prokeš.

Podle jeho názoru řešení je použití ochrany insekticidními mořidly, protože jak potvrzují i zkušenosti z letošního roku, střídání plodin a změna technologie zpracování, jak bylo uvedeno, nepomáhají. Jenže jejich sortiment je omezený, společnost KWS používá přípravky FORCE CS 20. Vícenáklady jsou asi 1300 Kč na hektar, při zvýšení výnosu o dvě tuny silážní hmoty, což toto opatření obvykle přináší, se to ale již vyplatí.

Letošní novinky u hybridů

Mezi ověřovanými hybridy v demonstračním pokusu ve Štětkní

společnost KWS Osiva prezentovala i některé nové materiály. Z letošních to byla zejména odrůda KWS Salamandra.

»Jde o hybrid, který se hodí především do sušších podmínek, vykazuje ovšem i mimořádnou ročníkovou stabilitu, takže je mimořádně plastický. V registračních zkouškách ÚKZÚZ v letech 2017 až 2018 u něj dosáhl výnos suché hmoty 105,5 procenta na průměr kontrolních odrůd. Kromě toho poskytuje dostatek škrobu, a to právě v suchých letech,« uvedl přímo u pokusu M. Stropnický.

Jde o hybrid s číslem FAO u zrna 220, u siláže 230. Při této příležitosti zástupci společnosti KWS Osiva na přítomné pěstitele apelovali, aby při volbě skladby hybridů se vrátili k pěstování spíše ranějších materiálů.

»Vývoj počasí v minulých letech přiměl pěstitele, že ve vyšších polohách seli hybridy s číslem FAO i 280. Platí to především o oblastech s nadmořskou výškou nad 500 metrů, kde řada z vás také hospodaří. Podle mě letošní rok

je jasným důkazem toho, že je to chyba, sklízet silážní kukuřici za vlhka a plískanic není dobrá volba. Letošní teplé září možná dozrání kukuřice pomůže, ale nemusí tomu tak být vždycky,« vyjádřil se K. Prokeš.

Druhou představenou letošní novinkou byla odrůda Vitalico. Jde opět o velice plastický hybrid s číslem FAO 260. Hodí se pro výrobu siláží jak pro skot, tak i výrobu bioplynu. Vyniká rychlým počátečním růstem, odolností vůči chladu a celkovému stresu. Výborná je u něj také odolnost proti suchu, což opět prokázal hlavně v suchém roce 2018.

Další hybridy pro příští roky

Rovněž pro příští roky má společnost KWS Osiva připraveno několik dalších hybridů. Aktuálně jde opět o dva ranější, které byly součástí demonstračního pokusu ve Štětkní. Je to zejména odrůda Krogulec KWS, která má číslo FAO 230. Jde o velice vzrůstný hybrid, který bude zřejmě konkurentem již na trhu etablovaného KWS Nestor.

Je rovnoměrně zrající, v registračních pokusech ÚKZÚZ vždy překonal hranici výnosu 17,3 tuny suché hmoty a měl dostatečný obsah škrobu, konkrétně 34,2 procenta. Ve výnosu suché hmoty kontrolní odrůdy překonal o více než 104 procenta.

Dalším novým hybridem s obdobným číslem FAO, v tomto případě 220, je hybrid Amavit. Jak poznamenal Miroslav Stropnický, v registračních zkouškách v letech 2018 až 2019 měl excelentní výnos, když dosáhl na kontrolní odrůdy 111 procent, za rok 2019 to bylo dokonce 118,5 procenta. Jeho jednoznačnou předností je kromě výnosu hmoty také bohaté ozrnění, přičemž zrna je mezityp blízkí se koňskému zubu.

»Někteří výživáři doporučují sít na jedno pole dva hybridy, vždy s rozdílnými typy zrna. Podle nás se pro tento způsob pěstování nabízí kombinace tohoto hybridu se zrnem, které se blíží koňskému zubu, například právě s odrůdou Krogulec KWS, která má mezityp zrna blízkí typu flynt. Jejich výhodou je i to, že sušina u obou dozrává prakticky zároveň, což vytváří příznivé podmínky pro výrobu kvalitní siláže,« doplnil Ing. Karel Prokeš.

Text a foto Zdeněk MAKOVIČKA

Ing. Miroslav Stropnický vyzdvihl na hybridu Amavit zejména jeho vysoký výnos suché hmoty.

Hybrid Salamandra KWS se hodí především do sušších podmínek, vykazuje ovšem i mimořádnou ročníkovou stabilitu.

